

27.02.2023

Pengesnak varsler valgkamp forude

Som ventet støtter Europa-Parlamentet kommissionens udspil til en ny industripolitisk plan i EU – men splittelser internt i Parlamentet understreger, at vi er på vej ind i en europæisk valgkamp.

Skrevet af

Ditte Brasso Sørensen

📞 +4561101115

✉️ ditte@thinkeuropa.dk

I en resolution sidste uge støtter Europa-Parlamentet den nye linje fra kommissionen om en opdateret europæisk industripolitik – The Green Deal Industrial Plan, men fremhæver samtidig flere områder, hvor de gerne ser, at EU går videre end det, kommissionen har lagt op til.

Helt centralt i Parlamentets resolution står kravet om flere fælles europæiske penge. Europaparlamentarikerne støtter Kommissionens forslag til lempede statsstøtteregler, men understreger, at det skal følges af fælles penge, der kan dæmme op om de fragmenterende effekter på det indre marked, som følger af løsere støtteregler.

11 Udsigten til valgkamp betyder, at de politiske grupper vil skærpe deres positioner både i forhold til hinanden og inden for rækkerne.

Til det formål støtter Parlamentet, at der oprettes en suverænitetsskatsfond i forbindelse med revideringen af EU's flerårige budget, og det stiller endvidere krav om, at man ikke kun kigger på eksisterende, ubrugte midler, men også finder ny penge.

Nye fælles penge skal ifølge Parlamentet findes ved at øge EU's egne ressourcer, f.eks. ved at indføre en skat på finansielle transaktioner. Både skat og spørgsmålet om egne ressourcer ligger dog uden for Parlamentets kompetence, så her er det afhængigt af, at medlemslandene når til enighed – og det har endog meget lange udsigter.

I tillæg nævner Parlamentet eksplicit de resterende midler i den europæiske genopretningsfond som penge, der skal kanaliseres til at støtte EU's industripolitiske sigte. Erfaringen med genopretningsfonden viser, at hvor tilskudspuljen hurtigt blev tømt, har mange EU-lande været mindre villige til at gøre brug af lånemidlerne. Værdien af lånemidler afhænger især af staternes muligheder for selv at optage lån. Kun Italien har udtømt samtlige allokerede genopretningsmidler, både tilskud såvel som lån.

Hvis genopretningsmidlerne skal benyttes som et modsvar til statsstøttens fragmenterende effekter, må pengene kanaliseres til de stater med de ringeste muligheder for at følge med i kapløbet om statsstøtte – ligesom det skal gøres mere attraktivt for stater at gøre brug af pengene.

Man kan således blive nødsaget til at revurdere både den nationale fordeling, og hvorvidt de skal gives som lån eller tilskud. En eventuel genforhandling af genopretningsmidlerne vil derfor byde på svære diskussioner, der meget vel kan fremhæve underliggende splittelser og interesseforskelle i EU.

I resolutionen sidste uge presser Parlamentet således på for, at ambitionen i Kommissionens forslag opretholdes og endda på nogle punkter hæves. Resolutionen blev stemt igennem med 310 stemmer for, 155 imod og 100, der undlod at stemme. Der var fremsat et stort antal ændringsforslag til teksten, og særligt de mange ændringsforslag fra den store kristendemokratiske gruppe, European People's Party (EPP), er væsentlige at bemærke.

Parlamentets resolution er forfattet af De Grønne, Socialdemokraterne og De Liberale. Flere ledende EPP-figurer har udtalt sig kritisk om resolutionen, som de mener risikerer at glemme dele af europæisk industri, der falder uden for resolutionens fokus. EPP's formand, Manfred Weber, havde forud for afstemningen i Parlamentet opfordret sin gruppe til at stemme imod resolutionen. Det lykkedes dog ikke Weber at holde sammen på gruppen, og en mindre gruppe endte med at støtte forslaget alligevel.

EPP's kritik og særligt Webers opfordring til at stemme imod resolutionen understreger, at Parlamentets politiske grupper er på vej i valgkamp forud for næste valg i midten af 2024. Kristendemokraterne er endnu ikke blevet enige om, hvem de vil støtte som deres kandidat til formandsposten i den næste Kommission, men meget peger på, at der er andre kandidatbud end nuværende kommissionsformand Ursula von der Leyen, som selv tilhører EPP.

Hun kan forvente at se sig udfordret af de dele af sin egen gruppe, der ønsker at stille med en ny kandidat. Udsigten til valgkamp betyder, at de politiske grupper vil skærpe deres positioner både i forhold til hinanden og inden for rækkerne. Det kan betyde, at det bliver sværere for Parlamentet at stå samlet i deres krav til EU-landene i de verserende diskussioner om EU's industripolitik.